

HÖGSKRIFTEN

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING • NUMMER 1 • MARS 2014

Elmia Äldre 2014:

Äldreforskning och pigga pensionärer

Uppdrag: Innovation

Studenter tänker nytt åt regionens företag

Stor nationell satsning

på samverkan med omvärlden

HÖGSKRIFTEN

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING är en stiftelsehögskola med rätt att utfärda examina på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Verksamheten präglas av entreprenörsanda, internationalisering och samverkan med näringsliv och samhälle. Utbildning och forskning bedrivs inom fyra fackhögskolor:

- Hälsohögskolan
- Högskolan för lärande och kommunikation
- Internationella Handelshögskolan
- Tekniska Högskolan

Högskoleservice är högskolans serviceorganisation.

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING har ca 10 000 studenter, ca 730 årsarbetare och omsätter ca 800 mnrk.

VISION Vi bygger ett internationellt universitet i Jönköping som attraherar väl kvalificerade, uppfinningsrika och företagsamma människor från hela världen. Vi bidrar till ett hållbart ekonomiskt, socialt och kulturellt välbefinnande i regionen där vi verkar, och banar väg för kunskapsbaserad innovation och företagsamhet.

Högskriften är högskolans tidning som vänder sig till högskolans vänner och personal. Högskriften ges ut med fyra nummer per år.

ANSVARIG UTGIVARE:

Maria Isaksson, HR- och kommunikationschef

REDAKTÖR: Sofie Säaf

NOTISREDAKTÖR: Lena Halldörf

LAYOUT: Maria Jacobsson

PRODUCERAS VID: Marknadsavdelningen, Högskolan i Jönköping

TRYCK: Ark-tryckaren

UPPLAGA: 1 500 ex.

OMSLAGSBILD: Denise Permerud

ADRESS: Högskolan i Jönköping
Högskriften, Box 1026, 551 11 Jönköping

E-POST: hogskriften@hj.se

NÄSTA NUMMER: Maj 2014

ISSN: 1104-3687

HÖGSKRIFTEN: www.hj.se/hogskriften

NEWS IN ENGLISH: www.ju.se

SOCIALA MEDIER: @hogskolanjkpg, #juontour,
facebook.com/Hogskolanijonkoping

SUPERVALÅR MED REGIONALT OCH GLOBALT PERSPEKTIV

Det är supervalår i år. I takt med att våren kommer och krokusarna börjar slå ut i rabatten trappas debatten upp allt mer inom politiken – och en av de hetaste frågorna är så klart skola och utbildning.

Regeringen planerar för att fortsätta minska anslagen för utbildning. Prognoserna pekar på minskade årskullar. På Högskolan i Jönköping känner vi inte av någon nedgång. Tvärtom. Intresset för högskolan snarare ökar, både nationellt och internationellt.

I dagarna besöker jag Utbildningsdepartementet för att prata nuläge och framtid med våra rikspolitiker. I den politik som drivs i dag går de stora pengarna för utbildning och forskning till storstäderna och de stora universiteten. Vilka konsekvenser får det för Jönköpingsregionen på lång sikt? Klart och tydligt är att Högskolan i Jönköping behöver fler utbildningsplatser och mer resurser för forskning. Sjuksköterskor, ingenjörer, forskollärare – behovet är stort i regionen. Forskning tillsammans med både lokala och globala företag – för en regional långsiktig tillväxt.

Att högskola, näringsliv och offentlig sektor jobbar bra tillsammans är en förutsättning för en växande och välmående region. Det stärker konkurrenskraft och attraktivitet, både ur ett regionalt och ett globalt perspektiv.

Högskolan har en lång historia av att förse regionen med kompetent och relevant arbetskraft. Högre utbildning har funnits i Jönköping sedan 1897 då landstinget startade sjuksköterske-

utbildning. 1947 startade folkskoleseminariet som senare blev Lärarhögskolan i Jönköping. Och i år firar Högskolan i Jönköping 20 år som stiftelsehögskola. Vilken utveckling vi haft!

Med historien i ryggen har vi nu siktet inställt på framtiden. En framtid där gränser suddas ut och världen krymper. En framtid där konkurrensen tättnar och man inte kan bortse från den internationella vinkeln när man diskuterar utbildning. Som rektor fick jag nyligen förtroendet från högskolans styrelse att i ytterligare fyra år driva och utveckla högskolans verksamhet. Studenter, personal och samarbetspartners, tillsammans fortsätter vi ta högskolan framåt.

Vår utmaning och vårt fokus är att bygga ett internationellt universitet i Jönköping. För att internationalisering och regional utveckling går hand i hand.

Det är supervalår. Den 15 april, som är sista ansökningsdag till höstens program och kurser, hoppas jag att många blivande studenter gör sitt viktigaste val för sin egen framtid, nämligen en utbildning av hög kvalitet.

Anita Hansbo

ANITA HANSBO REKTOR

Innehåll

NUMMER 1 • MARS 2014

- 4 Strategiska satsningar för utbildning och forskning
- 6 Kreativa lösningar hjälper företag att tänka nytt
- 8 Uppdrag: Innovation
- 10 Elmia Äldre – mötesplats för samverkan
- 12 En upplevelse som sätter spår
- 14 Nationell satsning på samverkan
- 16 Skolan och barnens rättigheter
- 17 Hur är morgondagens material uppbyggda?

Vill du veta mer om vad vi gör på högskolan? Välkommen till **Öppet hus** på campus lördag **29 mars kl. 10-14**. Vi ses där!

FOTO: DUO FOTOGRAFI

Regionförbundet och Högskolan i Jönköping satsar gemensamt i regionalt forskningsprogram

Det nya forskningsprogrammet har ett tydligt näringslivsfokus och ska ge kraft till nya gemensamma forskningsprojekt mellan högskolan och företag i regionen.

– Samverkan behövs för att utveckla Jönköpingsregionen. Ett gemensamt forskningsprogram är en konkret möjlighet att utveckla nära forskningssamarbeten mellan högskola och näringsliv, säger Lars Niklasson, prorektor vid Högskolan i Jönköping.

– Det är bra att vi kan bidra till ett fortsatt samarbete inom ramen för de ambitioner vi uttrycker i den regionala utvecklingsstrategin. Vi tydliggör där att forskningen

är ett viktigt verktyg för att kunna möta de utmaningar regionen står inför, och kopplingen till innovation och företagande betonas särskilt, säger Rolf Persson, regiondirektör på Regionförbundet.

Forskningsprogrammet är del av det handlingsprogram som utvecklas inom den samarbetsöverenskommelse som träffades mellan högskolan och Regionförbundet i december 2013.

FOTO: KARL ANDERSSON & SÖNER

MÖBELMÄSSAN I MILANO NÄSTA FÖR DESIGNSTUDENTER

Fyra studenter från Tekniska Högskolan i Jönköping bildar tillsammans Jipson Design. Gruppens egendesignade skåp har väckt stor uppmärksamhet i möbelindustrin och nu väntar möbelmässan i Milano.

Ida Olsson, Pia Johansson, Julia Karlsson och Daniel Johansson är studenter på Produktutveckling med möbeldesign.

I samband med ett formgivningsprojekt vårterminen 2013 startade de gruppen Jipson Design. Uppgiften under det åtta veckor långa projektet var att utveckla en möbel under ledordet "förvaring". Lösningen blev skåpet Guess.

Under en utställning i skolan fick Karl Andersson och Söner i Huskvarna upp ögonen för skåpet och skrev designkontrakt med studentgruppen. Tillsammans med företaget lanserades Guess på årets möbelmässa i Stockholm.

Snart är det dags för en ny stor milstolpe för studenterna och deras skåp. I april visas Guess upp på möbelmässan i Milano – en av de största möbelmässorna i världen.

Utbildningen Produktutveckling med möbeldesign ges av Tekniska Högskolan i Jönköping och är förlagd på Träcentrum i Nässjö.

FOTO: PRIVAT

På väg mot Jönköping International University

Strategiska satsningar för utbildning och forskning

Fler internationella masterutbildningar, rekrytering av professorer, MOOC, granskning av forskningsmiljöer, affärsutveckling inom uppdragsutbildning – det är några av nyheterna när högskolan satsar extra pengar på strategiska utvecklingsprojekt.

– Genom särskilt avsatta medel i högskolans budget kan nu flera nya projekt starta för att utveckla utbildning och forskning, helt i linje med högskolans strategier och mål, säger rektor Anita Hansbo.

NYA INTERNATIONELLA PROGRAM

Flera nya utbildningar är nu i pipeline. En av satsningarna är ett masterprogram som är knutet till forskningsmiljön CHILD. CHILD står för Children, Health, Intervention, Learning och Development. Den nya tvärvetenskapliga masterutbildningen har en internationell inriktning och vänder sig till dem som arbetar med barn i behov av särskilt stöd inom barnhälsovård, habilitering, socialtjänst, förskola, skola eller motsvarande. Både på internationell och nationell nivå hoppas man öka kvaliteten i olika insatser för barn med långvariga sjukdomstillstånd och funktionsnedsättningar.

– Vi kan genom masterutbildningen få fler professionella praktiker som är uppdaterade i den senaste forskningen om vad man kan göra för barn med funktionsnedsättningar och

långvariga sjukdomar. Vi vill förse förskola, skola, habilitering, barnsjukvård och socialtjänst med människor som har avancerad kunskap inom de här områdena, säger professor Mats Granlund, forskningsledare för CHILD.

ONLINE-KURSER I STORT FORMAT

Fenomenet MOOCs blir allt vanligare internationellt och på Internationella Handelshögskolan kommer man i ett projekt se över hur den typer av kurser kan passa in i utbildningsutbudet.

MOOC står för Massive Open Online Courses och är en typ av distanskurs som ges via webben och som kan läsas av tusentals kursdeltagare i princip var som helst och när som helst. Ofta kostnadsfritt. Deltagarna nätverkar med lärare och varandra online

och kursinnehållet och föreläsningar finns tillgängligt på webben.

– I Sverige har MOOC ännu inte blivit så stort, men vi ser potentialen i att sammanföra traditionell högre utbildning och MOOCs-konceptet. Nu tar vi ett första steg och undersöker hur vi kan utveckla egna MOOCs och även hur vi kan integrera andras MOOCs i våra utbildningar, säger Johan Roos, vd på Internationella Handelshögskolan.

KOMPETENSUTVECKLING EFTER OMVÄRLDENS BEHOV

Även högskolans uppdragsutbildningar får del av medlen i de strategiska satsningarna.

Hälsö högskolan satsar på att genomföra en omvärldsanalys och en kartläggning av behov och efterfrågan på utbildningsinsatser inom Hälsö högskolans kompetensområden.

– Dessa strategiska medel gör det möjligt att ta risker och våga satsa på nytänkande och innovativa utbildningar. Vi vill satsa på det som det omgivande samhället efterfrågar, säger Annica Herentz, ansvarig för uppdragsutbildningen vid Hälsö högskolan.

EN INTERNATIONELLT ERFAREN LÄRARKÅR

I satsningarna finns även projekt som rör högskolans egen personal. På Högskolan för lärande och kommunikation (HLK) ska lärarna få större möjlighet att utveckla sin internationella kompetens genom att vistas vid utländska universitet.

Möjligheten ska resultera i en ökad interkulturell förståelse och att en internationellt erfaren lärarkår ska bidra till att ytterligare öka attraktionskraften i HLK:s utbildningar. Målsättningen är att samtliga lärare vid HLK inom en femårsperiod ska ha erfarenhet av internationell utbildning.

DE NYA UTVECKLINGS-PROJKTEN ÄR:

Utveckling av internationell masterutbildning inom Management of Technology, genom ett samarbete mellan Internationella Handelshögskolan och Tekniska Högskolan.

Utveckling av internationell masterutbildning, knuten till forskningsmiljön CHILD vid Högskolan för lärande och kommunikation och Hälsö högskolan.

Utveckling av utbildningsprogram på engelska på Hälsö högskolan.

Öka internationell kompetens hos lärare på Högskolan för lärande och kommunikation, för att möta att en interkulturell förståelse krävs i allt högre grad oavsett om en examinerad student ska arbeta i Sverige eller utomlands.

Undersöka förutsättningarna för och utveckla en webb-baserad MOOC (Massive Open Online Courses) på Internationella Handelshögskolan.

Affärsutveckling och risktagande i uppdragsutbildning på Hälsö högskolan.

Internationell kollegial granskning av fokusområden inom forskning på Internationella Handelshögskolan.

Strategisk rekrytering av professor inom datavetenskap på Tekniska Högskolan.

Strategisk rekrytering av professor inom logistik på Internationella Handelshögskolan.

SATSNINGARNA STÖDjer DE GEMENSAMMA MÅLEN I HÖGSKOLANS STRATEGIER FÖR 2013-2016:

- » Att öka internationell utbildning på hela högskolan
- » Att öka internationell konkurrenskraftig forskning
- » Att fördjupa det externa engagemanget
- » Att öka högskolans attraktionskraft bland studenter

FOTO: PATRIK SVEDBERG OCH MARIA JACOBSSON

Teknik, design och ekonomi

Kreativa lösningar hjälper företag att tänka nytt

Under några intensiva dagar jobbar studenter från flera olika länder med olika specialkunskaper från tre olika lärosäten tillsammans, för att hitta nya lösningar för företag kring Värnamo.

DET ÄR EKONOMISTUDENTER från Internationella Handelshögskolan i Jönköping, teknologer från KTH och designstudenter från Linnéuniversitetet. Nu möts de för att arbeta tillsammans. Denna gång är det tolv lag med 4-5 studenter i varje och med minst en student från varje inriktning i varje lag. Jönköpingsstudenterna kommer från Sverige, Peru, Bangladesh, Albanien, Kina och Israel.

Projektet kallas TED och det står för

Technology, Economy och Design. Konceptet kommer ursprungligen från MIT och Stanford i USA. Bakom projektet står Värnamo kommun, företagarna i Värnamo och andra företag i GGVV-området (Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo).

FÖRETAGENS FRÅGESTÄLLNINGAR

Tävlingen börjar med att företagen presenterar sin verksamhet för studenterna, beskriver vilka produkter de har och var

de står i dag. Utmaningen studenterna står inför under de kommande dagarna är att ge förslag på nya användningsområden för en produkt, eller hur företaget kan utvecklas.

– Vi tycker att det är viktigt att vi ger våra studenter chansen att delta i projekt som detta. TED ger insikt och förståelse för att arbeta tillsammans med andra människor och att jobba med verkliga frågeställningar på riktiga företag. Det är fascinerande att se när kreativiteten flödar och studenterna tar

Ett av studenternas uppdrag var att ta fram förslag för vindavvisning mellan dragbil och skåp till företaget Toolflex.

Vad tycker företagen?

"STUDENTERNA KÄNDES HÄNGIVNA projektet redan ifrån dag ett och jag tycker att de gjorde ett bra jobb, trots den korta projekttiden. Delex har varit med i TED-projektet tidigare. Det betyder mycket för oss som företag och jag tror att det betyder lika mycket för deltagarna i projektet.

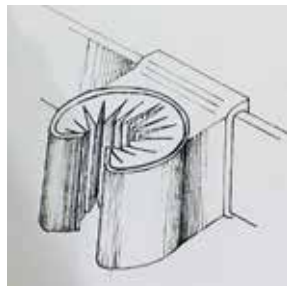
Vår ambition är att komma närmare studenter och ta del av deras kreativitet och nylärda kunskaper, speciellt gällande material, analyser och modeller. Genom att i ett tidigt stadium få vara med och ge dem feedback på

sina kreaturer så hoppas vi att de funderar vidare på vad som krävs för att realisera en idé. Detta var nog något som blev väldigt påtagligt när de jobbade i en grupp med personer ifrån olika utbildningar, bakgrunder samt specialismråden."

*Christian Jacobsson, Product Manager
Toolflex, Delex Teknik AB i Forsheda*

Uppdrag till studenterna: Ta fram nya lösningar samt större flexibilitet.

FOTO: CAMPUS VÄRNAMO

fördel av att vara oförstörda av förutfattade meningar, inlärda mönster och att de tänker utanför den så kallade boxen, säger Magnus Taube, projektledare på Internationella Handelshögskolan.

IDÉER SOM HÅLLER I LÄNGDEN

Efter tre dygn ska studenterna göra en presentation för företagen, och också vara med i en utställning där alla lagen deltar. Men det räcker inte att spåna fram kreativa idéer,

de ska också göra en marknadsbedömning som visar till exempel vilken investering som krävs och att lösningen kommer att fungera på marknaden. Det gäller att idén håller i längden.

– Alla studenter är kreativa, har ett öppet sinne och tar uppdraget på stort allvar. Det är förmodligen en av orsakerna till att företagen uppskattar projektet så mycket så att det blivit ett årligt återkommande event i Värnamo, säger Magnus Taube.

"DET HAR VARIT EN INTRESSANT

VECKA. Vi ger vår input på måndagen och får ut flera bra lösningar på torsdagen. Jag tar lösningarna med mig och presenterar dem i vårt företag. Jag tror det är flera som går att använda.

För vår del är det intressant att få nya idéer och tankegångar in i företaget på det vi jobbar med. Jag tror också att studenterna har nytta av att se vad som rör sig i producerande företag idag. Transportindustrin som vi är en del av har mycket att utveckla. En liten besparing i bränsle per bil blir stora vinster både ekonomiskt och miljömässigt."

*Leif Bäckrud, Tekniskt säljstöd
PLS Truck Bodies i Rydaholm*

Uppdrag till studenterna: Vindavvisning mellan dragbil och skåp.

Studenter på plats direkt i företag

Uppdrag: Innovation

Studenterna kommer från 13 olika länder. De befinner sig i en industrilokal i utkanten av Tranås. De är indelade i grupper. Tillsammans ska de arbeta fram förslag på hur företaget Strömsholmen kan utvecklas i framtiden.

I SLUTET AV DAGEN ska de hålla en presentation för vd:n och marknadschefen. Men arbetet blir svettigare än de tror. Utan förvarning förändras gruppernas förutsättningar gång på gång. Det blir en utmaning i kreativitet.

"Ni ska ta fram tre förslag"
"Tiden för er presentation är fem minuter"
"Tyvärr, du får sparken från grupp A"
"Grupp B har fått en ny kollega"
"Budgeten har ändrats, pengarna är slut"
"Ni får bara möjlighet att presentera ett av era förslag"
"Tiden förlängs med 30 minuter"

ÖVNING I INNOVATION

Företaget Strömsholmen är världsledande inom tillverkning av gasfjädrar och gashydrauliska system som används till bland annat terrängfordon och inom industrin.

– Vi har kontakt med Tekniska Högskolan sedan tidigare och började diskutera hur Strömsholmen i ett närmare samarbete kunde delta i utbildningen. Vi kom på idén att genomföra en innovationsövning där vi kunde testa vårt sätt att arbeta med nytänkande på studenterna, säger Fredrik Ekman, Gruppledare R&D på Strömsholmen.

Workshopen gav utmaningar för alla

inblandade. Studenterna fick testa sin kreativitet och de snabba svängningar verkliga arbetslivet kan bjuda på. Företaget fick ta del av studenternas innovativa lösningar och knyta kontakter med eventuella framtida medarbetare. Väl hemma på campus igen fick studenterna skriva en rapport med reflektioner över dagen kopplat till metodik från ordinarie kurser.

KOPPLA IHOP TEORI OCH PRAKTIK

– Efter ett sådant här projekt tar studenterna med sig verkligheten tillbaka till studierna och kan använda sina erfarenheter för att koppla ihop teori och praktik, säger Lennart Elmquist, universitetslektor i material och tillverkning på Tekniska Högskolan.

– I like the challenge to work with time pressure with something I didn't know this morning, är en av kommentarerna från studenterna i utvärderingen efteråt.

Studenterna pluggar produktutveckling på masternivå. Några av dem har inriktningen Produktutveckling och material och de andra Industridesign. Det är två skilda inriktningar som när de kommer ut i arbetslivet kommer ha mycket med varandra att göra och som av tradition ibland kan ha svårigheter att kommunicera. Genom att uppmuntra samarbete redan under studie-

tiden stärker man kunskaperna om båda specialområdena och om vad man vinner på att jobba bra tillsammans.

INTERNATIONELL BRANSCH

Att det är många internationella studenter med ger en extra dimension till samarbetet.

– Vi är ett globalt företag med återförsäljare och kunder över helt världen. Att möta utländska studenter ger oss en möjlighet att lära oss mer om hur man tänker och lever innovation internationellt. Idéerna är presenterade för R&D-avdelningen och några av idéerna väckte nyfikenhet så vi får se vad som händer, säger Fredrik Ekman.

FOTO: DENISE PERMERUD

Lennart Elmquist,
universitetslektor
Tekniska Högskolan

FOTO: STRÖMSHOLMEN

Fredrik Ekman,
Gruppledare R&D,
Strömsholmen

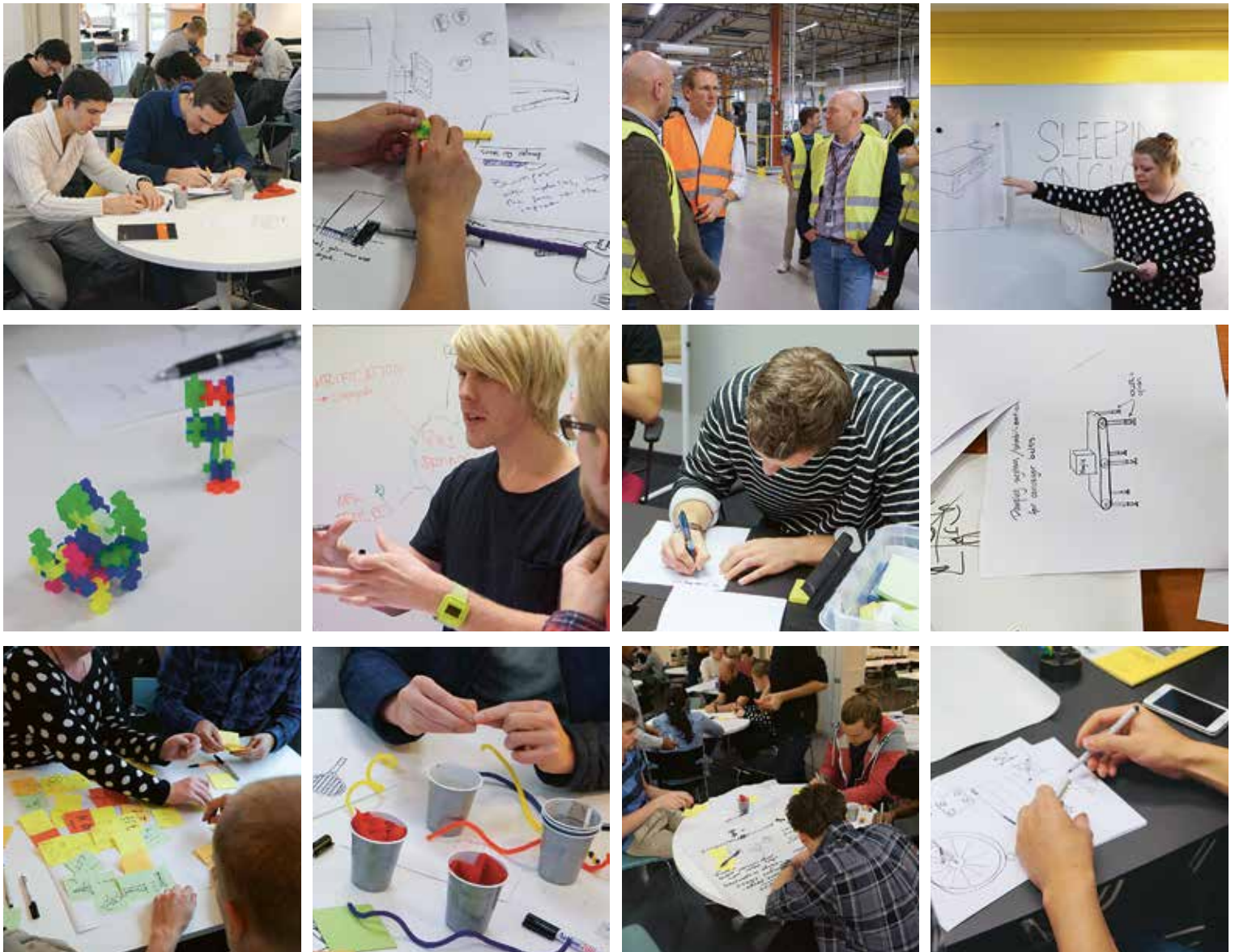

FOTO: STRÖMSHOLMEN

VAD GÖR EGENTLIGEN EN INGENJÖR?

– På Tekniska Högskolan ska studenterna få dra på sig stövlarna och hjälmen och känna på hur det är att jobba på riktigt som ingenjör.

Det säger Monica Hjelmåker som är näringslivsansvarig på Tekniska Högskolan (JTH). Förra året sjösatte JTH sitt nya utbildningskoncept som tar högskolan ännu närmre näringslivet. Här inte bara får, utan måste, alla studenter komma ut i arbetslivet

under utbildningen.

JTH har samarbeten med hundratals företag, både regionalt och nationellt. Genom bland annat projekt, workshops, examensarbeten och en obligatorisk näringslivsförlagd kurs får studenterna en förståelse för hur det är att jobba inom det område de utbildar sig i.

– Studenten omsätter teori i praktik och kan bidra till företagets utveckling. Och företaget kan bygga upp en långsiktig rela-

tion med studenten och har möjlighet att så småningom anställa en person man tror på och som dessutom redan är insatt i verksamheten, säger Monica Hjelmåker.

Monika Hjelmåker,
näringslivsansvarig
Tekniska Högskolan

FOTO: TEKNISKA HÖGSKOLAN

ELMIA ÄLDRE är en mötesplats för alla som har ett intresse för äldre frågor. Mässan arrangeras i samarbete med Hälsohögskolan i Jönköping och Regionförbundet Jönköpings län.

Färgrik och fängslande mötesplats för samverkan

Vad har Leif Mannerström gemensamt med Cirkus Cirkör? De vill båda göra livet lite roligare och godare för äldre människor. Därför fanns de på plats i Jönköping då konferensen Elmia Äldre och mässan Pigg Pensionär anordnades i början av mars.

I SVERIGE BLIR VI allt äldre och nästan en femtedel av befolkningen är över 65 år. Intresset för äldre och äldreomsorg är stort och för sjätte gången anordnade Hälsohögskolan en konferens med fokus på äldre, i år tillsammans med Regionförbundet.

– Elmia Äldre är en mötesplats för samverkan mellan oss forskare, praktikerna och de äldre själva, säger Marie Ernsth Bravell universitetslektor i gerontologi vid Hälsohögskolan. Konferensen ger möjlighet för alla som är intresserade av äldre och åldrande att lyssna på nya rön och diskutera utvecklingsområden. Forskare och yrkesverkssamma får träffa varandra och diskutera forskning och implementering på ett unikt sätt.

CIRKUS CIRKÖR TAR CIRKUSEN TILL DE ÄLDRE

I anslutning till konferensen anordnar Pensionärernas Riksorganisation och Sveriges Pensionärsförbund mässan Pigg Pensionär. I mässhallen framför tre färgstarka deltagare från Cirkus Cirkör en show. De har tagit fram ett koncept de kallar Cirkus Äldre de Luxe

vilket gör att personer på äldreboenden får möjlighet att uppleva cirkus på nära håll.

Arbetet bygger mycket på samverkan mellan cirkusartisterna och personalen på äldreboendet.

– Vi är proffs på cirkus, de är proffs på äldre. Vi har lärt av varann och tagit fram en idé som fungerar bra, säger Linda Pettersson, en av cirkusartisterna.

LEIF MANNERSTRÖM BJUDER PÅ MAT

Bredvid scenen står kocken Leif Mannerström och lagar mat. Stekoset sprider sig i lokalen och publiken kommer inom kort att få smaka på stjärnkockens pannbiffar och nystekta strömmingar.

Men matlagning var inte allt som Leif Mannerström ägnade sig åt. Tidigare under dagen debatterade han matlådor för äldre tillsammans med barn- och äldreminister Maria Larsson och SPF:s Matpatrullen.

DET ÄR BRA ATT BLI GAMMAL I SVERIGE

Efter en föreläsning av regeringens äldre-samordnare Eva Nilsson Bågenholm invigde

Maria Larsson konferensen Elmia Äldre genom att tacka alla de som jobbar inom äldreomsorgen.

Enligt både Eva Nilsson Bågenholm och Maria Larsson är Sverige det bästa landet i världen att bli gammal i. Marie Ernsth Bravell resonerar kring förklaringar till varför.

– Sverige har en lång tradition av god äldreomsorg och även gerontologisk forskning. En framgångsfaktor ligger i Sveriges väl strukturerade register som ger god grund för forskning. När det gäller vårt vård- och omsorgssystem så ses Sverige internationellt sett som "den ultimata välfärdsstaten". Samverkan mellan de båda gör Sverige till ett bra land att åldras i.

Vid Hälsohögskolan i Jönköping fortsätter forskningen om äldre och äldres hälsa. I mars 2016 återkommer Elmia Äldre med nya samarbeten, nya konkreta förbättringar inom äldre vården och förhoppningsvis nya forskningsresultat.

Cirkus Cirkör utvecklar cirkus för äldre i samarbeten med personal på äldreboenden.

Maria Larsson, barn- och äldreminister, invigde konferensen.

På plats fanns såväl politiker och forskare som personal inom äldre vård och omsorg.

FOTO: DENISE PERMERUD

Johannes Norberg läser sätte terminen på programmet Internationellt arbete

VFU på Västbanken:

En upplevelse som sätter spår

Att passera checkpoints med beväpnade vakter och se fattigdom omkring sig blev vardag för Johannes Norberg som gjorde sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) i Palestina.

Johannes är 25 år och läser sista terminen på programmet Internationellt arbete på Högskolan för lärande och kommunikation. Hans starkaste minne från utbildningen kommer utan tvekan att vara den tio veckor långa verksamhetsförlagda utbildning som han tillbringade på Västbanken.

– Det var svårt att möta fattigdomen och misären. Att gå längs muren och genom checkpoints.

Johannes var hos organisationen Alternative Tourist Group, som arbetar med att visa upp Västbanken för turister ur ett palestinskt perspektiv.

– De ägnar sig också åt en del aktivism. De planterar olivträd på mark som tidigare tillhörde palestinska bönder. Nu bor det bosättare där, och när de kommer och ska skörda har det hänt att de har utsatts för beskjutning. Det har visat sig att det är bra att ha med vita utlänningar, det blir lugnare då.

Men Johannes upplevde inga händelser

av den typen. Han använde mycket av VFU-tiden till att åka runt och träffa intressanta människor och intervju dem inför sin B-uppsats. Den handlar om palestinska kristna, och om det speciella med att tillhöra den minoriteten.

Johannes säger att veckorna i Palestina verkligen gjort avtryck.

– Man blir ännu mer ödmjuk inför konflikten. Hur svårt det är att veta vad som är sant eller inte och hur svårt det är att rätta till.

»Det var svårt att möta fattigdomen och misären«

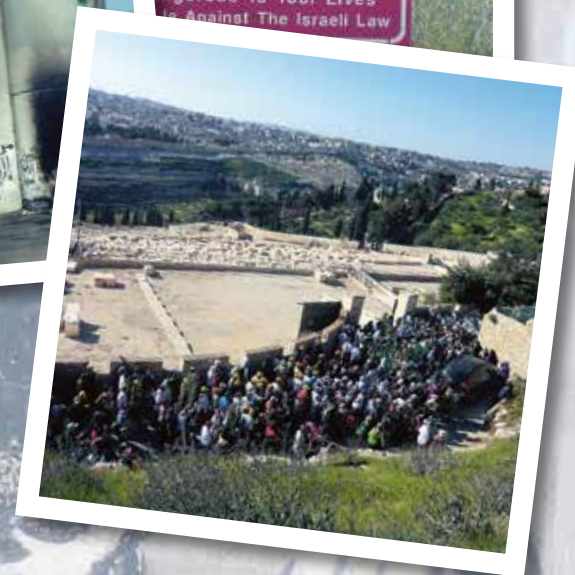
Han berättar om hur han åkte buss mellan Jerusalem och Västbanken och hur han som utlänning hade lov att sitta kvar i bussen vid checkpoints. Palestinierna var tvungna att kliva ur.

– Vi brukade också gå ur och köa med dem. Och den där känslan av att det var som boskapsgångar som man föstes igenom. Det var väldigt speciellt.

Tiden i Palestina påverkade Johannes planer för framtiden. Innan han reste var han väldigt intresserad av konflikthantering och inställd på att arbeta med det i framtiden. Men upplevelsen på plats i Palestina, där han såg hur komplex situationen faktiskt är, gjorde honom tveksam.

– En lösning av konflikten känns väldigt långt bort. Jag såg så mycket hopplöshet och väldigt liten vilja till försoning. Det var svårt.

Nu är han inriktad på att jobba med att hjälpa utsatta människor runt om i världen. Snart far han till Afrika för att skriva sin C-uppsats. Den ska handla om hur man integrerar funktionshindrade barn i skolan i Kenya.

OLIKA ERFARENHETER MED VFU UTOMLANDS

Studenter som läser Internationellt arbete på Högskolan för lärande och kommunikation (HLK) har möjlighet att förlägga en eller två av sina VFU-perioder utomlands. Och många tar chansen.

–Vi samarbetar med ett antal organisationer i Palestina, Etiopien, södra Afrika och Indien, berättar Maria Hedström som är VFU-koordinator på HLK.

Samarbetena bygger på personliga kontakter som byggts upp av programmets lärare. Det är viktigt för HLK att ha god kontakt med organisationerna och att de i sin tur vet

vad de kan förvänta sig av studenterna så att de hittar uppgifter som passar dem.

Studenterna har möjlighet att önska inriktning på sin placering – om de vill jobba med miljöfrågor, mänskliga rättigheter eller mer traditionellt biståndsarbete.

– Under VFU:n får de erfarenhet av hur det är att jobba i en organisation, säger Magnus Apelqvist, universitetsadjunkt och ansvarig för den verksamhetsförlagda utbildningen på Internationellt arbete. Det är meningen att de ska göra något som kommer organisationen till nytta.

Magnus berättar att skolan har kontakt med studenterna under VFU-tiden och att man har samtal över internet där student-

erna får reflektera över sina upplevelser och koppla ihop arbetet i organisationen med vad de lärt sig tidigare under utbildningen.

– De får väldigt olika erfarenheter, säger Maria Hedström. En del hamnar i rent administrativa miljöer, på kontor, och andra ute i projekt. I Indien får studenterna till exempel arbeta med mikrolänesystem för kvinnor, vilket kan innebära försäljning av urin som gödningsmedel eller att starta ett litet skradderi. Det är häftigt att vi kan erbjuda en sådan bredd. Man kan hamna i en nationalpark där de har zebbor som kommer in på kontoret, eller i Palestina där man får passera checkpoints och uppleva en helt annan typ av vardag.

I en av de två nya satsningarna inom samverkan koordinerar Högskolan i Jönköping ett projekt där fokus är att etablera och studera olika typer av arenor för nära samverkan mellan lärosäten och till exempel företag, organisationer och offentlig sektor. Ytterligare fem svenska lärosäten deltar i projektet som stöds av Vinnova.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

Lars Niklasson, prorektor
Högskolan i Jönköping

Cecilia Bjursell,
centrumledare Encell

Högskolan i Jönköping i stor nationell satsning på samverkan med omvärlden

Högskolan i Jönköping deltar i två nya projekt när Vinnova satsar för att stärka strategisk samverkan mellan högskolor, universitet och omvärlden.

– Att samarbeta med omvärlden är ju en paradgren för oss, men för att fortsatt vara föregångare måste vi utvecklas vidare, säger prorektor Lars Niklasson som leder de nya samverkansprojekten vid Högskolan i Jönköping.

Det första projektet koordineras av högskolan. Det handlar om olika typer av arenor för nära samverkan mellan lärosäten och till exempel företag, organisationer och offentlig sektor. Arenorna ska vara ett redskap för att utveckla varje deltagande parts egen verksamhet.

I projektet ingår förutom Högskolan i Jönköping även högskolorna i Malmö, Halmstad, Borås, Skövde samt Högskolan Väst.

PRAKTISKA EXEMPEL PÅ ARENOR FÖR SAMVERKAN

För att komma fram till vad som krävs för att skapa framgångsrika arenor för samverkan arbetar varje deltagande lärosäte med konkreta praktikfall. För Jönköpings del

handlar det om vidareutveckling av Jönköping Academy for Health and Welfare samt etablering av ett forskningsprogram tillsammans med Regionförbundet Jönköpings län och näringslivet i regionen.

– Vi samverkar för att lära oss mer om samverkan. Det ger oss möjlighet att både bidra med lärdomar från vårt eget arbete och att lära av andras erfarenheter. Att vidareutveckla samverkan är viktigt eftersom det i framtiden kan bli en parameter för fördelning av resurser till högskolan, säger Lars Niklasson.

DEN ENSKILDA INDIVIDENS ENGAGEMANG

Det andra projektet har fokus på kunskapsutbyte och lärande om strategisk samverkan. Det leds av KTH och även universiteten i Stockholm, Umeå, Uppsala, Linköping samt Sveriges lantbruksuniversitet och Mälardalens högskola är med.

Kvaliteten i samverkan är beroende av enskilda individers engagemang. En del i

projektet är att utveckla arbetssätt för att dokumentera en individs kompetens inom samverkan, och öka förutsättningarna. Bland annat ska ett meriteringsverktyg för samverkansförmåga tas fram.

– I vår verksamhet ser vi tydligt hur samverkan ger positiva effekter för både undervisning och forskning. Det är inte bara ett sätt att göra lärosätet mer relevant för samhället – det är också ett sätt att stimulera den egna kunskapsutvecklingen, säger Cecilia Bjursell som leder delprojektet och som även är ledare för Encell, det nationella kompetenscentrumet för livslångt lärande vid Högskolan i Jönköping.

VINNOVA

är Sveriges innovationsmyndighet och har avsatt närmare 80 miljoner kronor för olika projekt för att stärka och utveckla strategisk samverkan mellan lärosäten och omvärld.

När Unicef driver ett nationellt projekt för att stärka främjandet av barns rättigheter i skolan, deltar forskare **Claudia Gillberg** som rådgivare och expert på vuxnas lärande i organisationer.

SKOLAN och barnens rättigheter

Claudia Gillberg är forskningsrådgivare i Unicefs initiativ Rättighetsbaserad skola – ett projekt som ska undersöka vad som händer om skolans verksamhet genomsyras av FN:s barnkonvention.

UNDER 2013-2016 genomför Unicef pilotprojektet ”Rättighetsbaserad skola” i sju olika skolor i Sverige. Projektet innebär att skolorna, i samarbete med Unicef, kommer att genomgå en utvecklingsprocess för att undersöka hur skolans miljö samt elevernas trivsel och resultat kan förbättras av att hela skolans arbete tar sin utgångspunkt i FN:s

barnkonvention. Syftet är att stärka främjandet av barnets rättigheter inom skolans verksamhet.

INTERNATIONELL ARBETSMODELL

Grunden för projektet är en arbetsmodell som har utvecklats av Unicef internationellt och sedan anpassats efter svenska skolans specifika förutsättningar och styrdokument.

– Min roll som forskare i pedagogik med fokus på professionell utveckling och lärande i organisationer, är att lyfta fram de vuxnas arbete samt möjligheter och hinder för implementeringen av en sådan arbets-

modell, säger Claudia Gillberg, forskare inom Encell och lektor i pedagogik med inriktning mot arbetslivet.

VUXNAS LÄRANDE I FOKUS

Förutom att tillhandahålla aktuell forskning om välkända problematiska situationer för lärande i organisationer, förklarar Claudia att hennes uppgift är att vara en kritisk röst i projektet och att tillsammans med projektledaren Anna Leithe göra fortlöpande utvärderingar. Och även om projektet genomförs i en skolkontext är det alltså inte ren skolforskning det handlar om.

– Min input handlar om att ge perspektiv på hur lärande i organisationer kan gå till. Mitt intresse ligger hos de vuxna i en lärande organisation – det är de som ska ta ansvar, utbildas och implementera projektet, säger Claudia Gillberg.

För att stärka forskningsanknytningen och verka för en hållbarhet i projektet kommer man även erbjuda lärarstudenter och masterstudenter i pedagogik att delta i projektet på olika sätt.

UNICEFS PROJEKT RÄTTIGHETSBASERAD SKOLA

Unicef driver med finansiering från Allmänna Arvsfonden ett pilotprojekt i sju skolor i Sverige för att undersöka vad som händer om skolans verksamhet genomsyras av FN:s barnkonvention. Projektet ska aktivt stärka respekten, skyddet och främjandet av barnets rättigheter inom skolan.

ENCELL

är ett nationellt kompetenscentrum för livslångt lärande, inrättat på initiativ av regeringen. Högskolan för lärande och kommunikation är vårdorganisation för centret.
encell.se

Bibliotekarie **Mattias Lorentzi** är kontaktperson för databasen med 7 000 innovativa material. FOTO: OSKAR POLLACK

Hur är morgondagens material uppbyggda?

Högskolan i Jönköping är bland de första lärosätena i Sverige att abonnera på innovativa materialprover.

Genom ett samarbete med företaget Material ConneXion har högskolan nu tillgång till fysiska materialprover och en materialdatabas med 7 000 innovativa material. Mattias Lorentzi, bibliotekarie och Lars Eriksson, professor i industridesign vid Tekniska Högskolan (JTH), håller i de första planerna kring ett materialbibliotek där proverna ska samlas.

Flera av världens stora företag såsom BMW, Samsung, IKEA och Nike använder sig av databasen och materialproverna vid produktframtagning. Material ConneXion jobbar för att överbygga klyftan mellan vetenskap och design och företaget har noder i

bland annat Bangkok, Beijing, Istanbul och Skövde. Noderna ska fånga in innovativa material som kan ingå i databasen genom samverkan med företag, organisationer och lärosäten.

– Varje kvartal kommer vi att få 15 nya materialprover. Proverna ingår i olika teman som exempelvis ”future of materials”, ”fashion” och ”process”. Vår förhoppning är att proverna och databasen ska kunna användas både inom utbildning, forskning och samverkan med det omgivande samhället. Redan nu är materialproverna användbara för högskolans utbildningar inom produktframtagning, säger Mattias Lorentzi.

FÖR TRÄ I TIDEN

Nu startar den nya forskarskolan ProWood – en forskarskola för svensk träindustri.

– Sverige är ett land där trä och trärelaterade företag är av stor betydelse. Genom att inrätta en forskarskola får träindustrin en bra resurs till forskning, utbildning och utveckling inom problemområden, säger Kristina Säfsten, som är forskarutbildningschef vid Tekniska Högskolan i Jönköping och kommer att leda ProWood.

Tekniska Högskolan blir navet för forskarskolan och ett flertal regionala företag inom träbranschen deltar aktivt. Doktorander knyts till företag som har behov och intresse av att utveckla sitt forskningsarbete. På så sätt kommer forskningen fokusera på precis de frågor och problem som företagen och tränäringen i stort upplever.

Forscarskolan är ett samarbete mellan Träcentrum i Nässjö, Linnéuniversitetet och Tekniska Högskolan. ProWood stöds av KK-stiftelsen, som är högskolornas forskningsfinansierare med uppdrag att stärka Sveriges konkurrenskraft.

FÖRETAG I FORSKARSKOLAN PROWOOD

- Kabe Husvagnar AB
 - Flexator AB
 - Inwido Sverige AB
 - BWG Homes AB
 - Södra Interiör AB
- med flera

UTVECKLA DIN KOMPETENS!

Har du en kandidatexamen och vill läsa vidare? Vill du fördjupa dina kunskaper inom ditt yrkesområde? Eller är du bara nyfiken på högskolan eller vill du lära dig något nytt?

I högskolans nya katalog för magister- och masterprogram, fristående kurser och uppdragsutbildningar finns all information samlad.

Beställ katalogen på hj.se/katalog

Den senaste disputationen vid Högskolan i Jönköping

BERIT HARTMANN
Jönköping International Business School
Disputerade 17 januari 2014 med avhandlingen "Bridging the GAAP? IFRS in accounting practice".

FOTO: PATRIK SVEDBERG

Ny vd på Högskolan för lärande och kommunikation

Sedan 17 februari är Stephan Rapp ny vd på Högskolan för lärande och kommunikation.

Stephan kommer närmast från Jönköpings kommun där han varit utbildningsdirektör sedan 2004. Stephan disputerade i pedagogik vid Örebro universitet 2002 och blev 2011 docent i pedagogik vid HLK. Sedan 2013 är Stephan Rapp adjungerad professor i utbildningsvetenskap vid Linnéuniversitetet.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

...och på Högskoleservice

Helena Zar Wallin tillträdde som vd för Högskoleservice 17 februari.

Helena kommer närmast från Skogsstyrelsen där hon varit chef för den administrativa avdelningen sedan 2006. Innan dess har hon haft olika chefspositioner på Jordbruksverket.

OFFENTLIGA FÖRELÄSNINGAR

Varannan torsdag erbjuds populärvetenskapliga föreläsningar som på olika sätt knyter an till högskolans intresseområden.

PLATS OCH TID: Sal Hc 113 (entréhallen), Högskolan för lärande och kommunikation. Föreläsningarna startar klockan 18.30 och pågår i omkring en timme.

Föreläsningarna samarrangeras med Folkuniversitetet och kommer i de flesta fall att streamas live via YouTube.

TORS DAG 27 MARS

Att bli en sån som läser – barns läsförmåga i ett textindränkt samhälle. Catarina Schmidt, fil.dr i pedagogik i ljust av rapporter kring sjunkande läsförståelse.

TORS DAG 10 APRIL

Hjärnan växer när man använder den! Martin Lövdén, docent i kognitiv neurovetenskap om hur hjärnan påverkas av vårt beteende.

TORS DAG 24 APRIL

Krisen – om Europas framtid. Jan Jörnmark, docent i ekonomisk historia och fotograf. Samhället kan snabbt förändras och de ekonomiska drivkrafterna är starka.

TORS DAG 8 MAJ

Gröna och blå rum. Kaj Granath, universitetslektor i arkitektur om trender och tendenser i internationellt stadsbyggande.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

KUNGLIG MEDALJ TILL AGNETA BLADH

Agneta Bladh, som bland annat har varit tf. vd på Högskolan för lärande och kommunikation det senaste halvåret och är ledamot i Hälsohögskolans styrelse, har tilldelats H.M. Konungens medalj, 12:e storleken i Serafimerordens band.

Lennart "Aktiestinsen" Israelsson tillsammans med Anna Sundling och Kerstin Lindblad-Prahl. Infälld: Sofie Fristedt.

Aktiestinsens stipendier utdelade

Stipendier ur Aktiestinsens Lennart Israelsson stiftelse för främjande av äldres aktivitet och hälsa har delats ut av stiftaren själv, Lennart Israelsson.

Mottagare av årets stipendier blev Anna Sundling som fick 60 000 kronor för projektet "Fest på Parkgårdens äldreboende". Sofie Fristedt mottog 100 000 kronor till projektet "Hälsa och välbefinnande genom aktiviteter – implementering av evidensbaserad praktik inom äldreomsorg.

Eva Björck-Åkesson ny ledamot i Svenska Unesco-rådet

Eva Björck-Åkesson har av regeringen utsetts till ledamot i Svenska Unescorådet.

– Uppdraget känns spännande och jag är övertygad om att utbildning är en av grundpelarna i det långsiktiga arbetet för fred och säkerhet, säger Eva Björck-Åkesson, professor i specialpedagogik vid Högskolan för lärande och kommunikation i en kommentar.

Unesco är FN:s organ för utbildning, vetenskap, kultur och kommunikation och Svenska Unescorådet är Sveriges nationalkommission för Unescos frågor i Sverige.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

Söker du studenter?

- » **Söker du studenter** för anställning, sommar- eller extrajobb?
- » **Har du erbjudande** om examensarbete eller praktik?

Annonsera gratis på vår studentjobbportal!
Läs mer och lägg in ditt erbjudande på hj.se/annonsera

Högskolan i Jönköping firar 20 år som stiftelsehögskola

Under hela 2014 kommer Högskolan i Jönköping att fira att det är 20 år sedan högskolan ombildades till en stiftelsehögskola.

Firandet kommer att kulminera 23 maj med en stor fest på campus för personal, studenter och högskolans vänner. Läs mer om händelser under jubileumsåret på hj.se/ju20

Satsar på Årets Studentstad

I ett samarbetsprojekt nominerar studentkåren, högskolan och kommunen Jönköping till att bli Årets studentstad 2014/15.

– Jönköping är en stad under kraftigt tillväxt med en starkt tilltagande befolkningsökning, en växande högskola och ett attraktivt stadsliv som erbjuder ett brett utbud av nöjen och tjänster. Jönköping uppfyller således alla kriterier för att bli Årets studentstad, säger Mats Green, kommunstyrelsens ordförande i Jönköpings kommun.

Centralt läge. Internationell prägel. Nära arbetslivet.

ÖPPET HUS!
LÖRDAG
29 MARS
KL. 10.00–14.00